

RIKSDAGENS SVAR 175/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (RP 91/2006 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 39/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 26 augusti 2005 om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) 7 § 2 mom. samt
ändras 1—4 §, 8 § 2 och 4 mom., 10 § 2 mom., 11 och 14 §, 15 § 1 mom. 1 punkten samt 16 § 1 och 3—5 mom. som följer:

1 §

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (*besvärsnämnden*) är första besvärinstans i ärenden som gäller arbetspensionsskyddet enligt vad som föreskrivs i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

2 §

Besvärsnämndens ordförande och medlemmar

Besvärsnämnden har en ordförande med uppdraget som huvudsyssla och sex vice ordförande

med uppdraget som bisyssla. Ordföranden i huvudsyssla leder besvärsnämnden och svarar för dess verksamhet, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden samt svarar för besvärsnämndens administrativa ärenden på det sätt som närmare bestäms i arbetsordningen. Ordföranden och vice ordförandena skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst samt vara förtrogna med de förmånssystem som behandlas i nämnden.

De övriga 32 medlemmarna i besvärsnämnden har uppdraget som bisyssla. Av medlemmarna skall sju vara legitimerade läkare och förtrogna med försäkringsmedicin och sju skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och vara förtrogna med arbetspensionsfrå-

gor eller vara andra personer som är särskilt förtrogna med arbetspensionsförsäkringsfrågor.

Nämnden skall dessutom ha medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden och förtrogna med arbetspensionsfrågor inom den privata sektorn, kommunen eller staten. Av dessa skall sju förordnas på framställning av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer så att fyra är förtrogna med pensionssystemet inom den privata sektorn, två med kommunernas pensionssystem och en med statens pensionssystem. Dessutom skall sju medlemmar förordnas på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer så att fyra är förtrogna med pensionssystemet inom den privata sektorn, två med kommunernas pensionssystem och en med statens pensionssystem.

Nämnden skall dessutom ha fyra medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet, av vilka två är förtrogna med företagareverksamhet och förordnas på framställning av de mest representativa företagareorganisationerna, samt två som är förtrogna med lantbruksföretagareverksamhet och förordnas på framställning av de mest representativa organisationer som bevakar sådana personers ekonomiska intressen som hör till tillämpningsområdet för lagen om pension för lantbruksföretagare (/).

De medlemmar som har uppdraget som bisyssla skall ha personliga suppleanter för vilka gäller vad som i lag föreskrivs om besvärsnämndens medlemmar.

Ordföranden, vice ordförandena och de övriga medlemmarna samt deras personliga suppleanter handlar under domaransvar.

3 §

Förordnande av ordförandena och medlemmarna

Statsrådet förordnar på framställning av social- och hälsovårdsministeriet ordföranden med uppdraget som huvudsyssla tills vidare och vice

ordförandena och de övriga medlemmarna med uppdraget som bisyssla för fem år i sänder.

Inrikesministeriet lägger för social- och hälsovårdsministeriet fram ett förslag till två vice ordförande och två medlemmar som har avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och är förtrogna med arbetspensionsfrågor eller till någon annan medlem som är särskilt förtrogen med arbetspensionsförsäkringsfrågor, och finansministeriet lägger för social- och hälsovårdsministeriet fram ett förslag till en vice ordförande och en medlem som har avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och är förtrogen med arbetspensionsfrågor eller till någon annan medlem som är särskilt förtrogen med arbetspensionsförsäkringsfrågor.

4 §

Befrielse från medlemskap i besvärsnämnden och avgångsålder

I fråga om rätten för besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och medlemmar att kvarstå i uppdraget gäller vad som föreskrivs om rätten för innehavare av domartjänst att kvarstå i tjänsten. Besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och medlemmar är skyldiga att avgå vid utgången av den månad under vilken de fyller 68 år. Om en plats som vice ordförande eller medlem i besvärsnämnden blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden.

8 §

Besvärsnämndens sammansättning vid avgörande

En sektion som behandlar besvärshandlingarna beslutar när ordföranden eller en vice ordförande och en medlem som avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och är förtrogen med arbetspensionsfrågor eller någon annan medlem som är särskilt förtrogen med arbetspensionsförsäkringsfrågor och en läkarmedlem

samt dessutom andra medlemmar är närvarande som följer:

1) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner (/) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem skall två medlemmar som är förtrogna med pensionssystemet inom den privata sektorn och insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden vara närvarande,

2) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om kommunala pensioner (549/2003) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem skall två medlemmar som är förtrogna med kommunernas pensionssystem och insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden vara närvarande,

3) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om statens pensioner (/), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966), 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), som gäller pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens tjänstemän, eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa lagar skall två medlemmar som är förtrogna med statens pensionssystem och insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden vara närvarande,

4) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om pension för företagare (/) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem skall utöver de medlemmar som nämns i 1 punkten dessutom en medlem som är förtrogen med företagareverksamhet vara närvarande,

5) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), lagen

om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), lagen om avträdelsepension (16/1974), lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992), lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling (1297/1994) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa skall utöver de medlemmar som anges i 1 punkten en medlem som är förtrogen med lantbruksföretagarverksamhet dessutom vara närvarande.

En förutsättning för en sektionens beslutförhet är dessutom att högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, medlemmar som är förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och medlemmar som är förtrogna med företagareverksamhet och att den ena av de två i 2 mom. 1—3 punkten nämnda medlemmarna som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden har förordnats på framställning av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och den andra på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer.

10 §

Förstärkt sektion

Den förstärkta sektionen är beslutför när ordföranden eller en vice ordförande samt minst två tredjedelar av de medlemmar som avses i 1 mom. är närvarande. För medlemmarna gäller då dessutom vad som bestäms i 8 §.

11 §

Plenum

Om ett ärende som skall avgöras av besvärskommittén är av principiell betydelse eller om en sektionens avgörande skulle komma att avvika från tidigare praxis, kan sektionen eller besvärskommittén

nämndens ordförande besluta att ärendet skall behandlas i nämndens plenum. I plenum behandlas även ärenden som gäller nämndens arbetsordning samt de förvaltningsärenden som plenum på förvaltningssektionens enhälliga framställning beslutar ta till behandling.

Plenum är beslutfört då ordföranden eller en vice ordförande samt minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. En förutsättning för plenums beslutförhet när besvärärenden avgörs är dessutom att högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, medlemmar förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och medlemmar förtrogna med företagaverksamhet. För medlemmarna gäller då dessutom vad som bestäms i 8 §.

14 §

Förvaltningsärenden

I förvaltningssektionen behandlas besvärsnämndens förvaltningsärenden enligt arbetsordningen. Besvärsnämndens ordförande, eller vid förhinder för denne en av vice ordförandena, sammankallar förvaltningssektionen och är ordförande för sektionen, och övriga medlemmar i sektionen är en vice ordförande som förordnats på framställning av social- och hälsovårdsministeriet, en vice ordförande som förordnats på framställning av inrikesministeriet och en vice ordförande som förordnats på framställning av finansministeriet och tre medlemmar, av vilka en utses av de medlemmar som förordnats på framställning av arbetsgivarorganisationerna bland sig, en av de medlemmar som förordnats på framställning av arbetstagar- och tjänstemannaorganisationerna bland sig och en av de medlemmar som förordnats på framställning av företagorganisationerna eller lantbruksföretagarorganisationerna bland sig.

Förvaltningssektionen är beslutfört när ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande vid sammanträdet. Med undantag för förvaltningssektionens ordförande och vice ordförandena skall medlemmarna ha personliga suppleanter.

15 §

Besvärsnämndens rätt att få uppgifter och handräckning

Besvärsnämnden har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter

1) av arbetsgivare, försäkrings- och pensionsanstalter som verkställer lagstadgad försäkring, myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga för fullgörande av åligganden enligt denna lag, enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller enligt rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av nämnda förordning eller enligt avtal om social trygghet, och

16 §

Grunderna för besvärsnämndens ekonomi

De arbetspensionsanstalter som ansvarar för pensionsskyddet enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare är skyldiga att betala en årlig justitieförvaltningsavgift. Justitieförvaltningsavgiften motsvarar de totala kostnader som besvärsnämnden orsakas för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag när det gäller sökande av ändring.

Justitieförvaltningsavgiften för arbetspensionsanstalterna fastställs så att kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet enligt den budget som avses i 2 mom. fördelas mellan arbetspensionsanstalterna i förhållande till förvärvsinkomsterna och arbetsinkomsterna för de försäkrade i de nämnda arbetspensionsanstalterna under det år som föregår kvalifikationsåret. Justitieförvaltningsavgiftens belopp fastställs av Försäkringsinspektionen på framställning av be-

svärnsnämndens förvaltningssektion. Besvärnsnämnden ansvarar för debiteringen och indrivningen av justitieförvaltningsavgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten av avgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

På revision av besvärnsnämnden tillämpas det som i revisionslagen (936/1994) föreskrivs om revisors oberoende ställning, jäv och tystnadsplikt samt om entledigande av revisor och revisors avgång. Besvärnsnämndens plenum väljer årligen en revisor och en revisorssuppleant, av vilka den ena skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR) och den andra revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR). Besvärnsnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärnsnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten, skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

En arbetspensionsanstalt kan på det sätt som föreskrivs i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) anföra besvär över en justitieförvaltningsavgift som har fastställts enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Det som föreskrivs om kommunernas pensionsnämnd och statens pensionsnämnd i någon annan lag gäller besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden sedan denna lag trätt i kraft.

Kommunernas pensionsnämnds och statens pensionsnämnds verksamhet upphör vid denna lags ikraftträdande. Nämndernas arbete fortsätter i besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden, till vilken alla ärenden som är anhängiga i nämnderna överförs för behandling och avgörande.

Kommunernas pensionsnämnds och statens pensionsnämnds egendom och skyldigheter

överförs på besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden vid denna lags ikraftträdande.

Personer som vid denna lags ikraftträdande är anställda hos kommunernas pensionsnämnd och statens pensionsnämnd övergår i anställning hos besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden. Visstidsanställda övergår för den tid de har anställts, om denna tid inte har gått ut vid denna lags ikraftträdande. Personer som är anställda i arbetsavtalsförhållande övergår i motsvarande uppdrag i arbetsavtalsförhållande hos besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden.

Tjänsterna för tjänsteinnehavare och tjänstemän i kommunernas pensionsnämnd och statens pensionsnämnd som övergår i anställning hos besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden dras in vid denna lags ikraftträdande. När en tjänst dras in upphör en tjänsteinnehavares eller tjänstemans tjänsteförhållande utan särskilda åtgärder. En tjänsteinnehavare eller tjänsteman som övergår till besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden övergår i motsvarande uppdrag i arbetsavtalsförhållande hos besvärnsnämnden.

I de uppdrag i arbetsavtalsförhållande till vilka personalen har övergått tillämpas vad som överenskomms i ett kollektivavtal och ett arbetsavtal som ingåtts av besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden och vad som föreskrivs i lag eller vad som föreskrivs eller bestäms med stöd av den, dock så att anställningsvillkoren för personer som övergår från kommunernas och statens pensionsnämnd även i fråga om tilläggspensionsrättigheter och semesterrättigheten motsvarar de anställningsvillkor som gällde för dessa personer vid denna lags ikraftträdande.

Försäkringsinspektionen fastställer på framställning av besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden enligt denna lag besvärnsnämndens budget och justitieförvaltningsavgiften första gången för 2007. I framställningen ingår kommunernas pensionsnämnds och statens pensionsnämnds kalkyler över omkostnaderna för de nämnder som skall slås ihop. Besvärnsnämndens budget för 2007 skall basera sig på besvärnsnämndernas fastställda bokslut för 2005 och på de grunder som avses i 16 § 2 mom. Boksluten för 2006 för besvärnsnämnden för arbetspen-

RSv 175/2006 rd — RP 91/2006 rd

sionsärenden och statens pensionsnämnd fastställs och ansvarsfrihet för förvaltningssektionen i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och statens pensionsnämnds plenum beviljas av besvärsnämnden för arbetspensionsären-

den i plenum. Kommunernas pensionsnämnds bokslut för 2006 fastställs av inrikesministeriet. Besvärsnämnden delger Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet.

Helsingfors den 24 november 2006